

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Az ipartörvény revíziója.

Évek óta vajudó akció éri el legközelebb kitűzött célját. Ezer és ezer existencia erkölcsi, szellemi és anyagi létfontartása nyer törvényszabta biztosítást. Arról van szó, hogy a jelenlegi ipartörvény, amely maradiságánál fogva kerékkötője iparunk fejlődésének, módosíttassék oly paragrafusokkal, amelyek a modern kor igényeinek és a változott gazdasági és társadalmi viszonyoknak teljesen megfeleljenek. Szeptember 8-án Szabadkan tartott országos ipar-kongresszus, a melyen nemcsak az ország legnagyobb gazdasági szaktekinélyei, hanem legelső rangú politikai férfiai is résztvettek, oly határozatot hozott, amely hivatva van az ipartörvény revíziója kapcsán az egész magyar iparországot intenzívebb fejlődésbe terelni.

Az elfogadott indítvány felőleli azon pontozatokat, amelyek az új törvénybe beiktatandók lesznek. A módosítók a következők: 1. Járási székhelyenként kötelezővé kell tenni az ipartestületek megalapítását, melynek minden szak-képzett iparos kötelező módon tagja legyen. 2. Az ipartestületek hatáskörét ki kell terjeszteni abban az irányban, hogy az iparosok testületi belső életére, továbbá a munkaadó, segédmunkások és inasok között felmerülő panaszokra vonatkozó minden ügyben ipartestület döntsön. 3. Iparosinast csak szakképzett, önnálló iparos tart-

hasson. 4. Ipari jogositványt csak tanult, szakképzett iparos kaphasson. 5. A kontár-ipar ellenőrzése az ipartestület hatáskörébe tartozzék. 6. Ha az ipartestület tagjainak kétharmadrésze kívánja, az ipartestület kebelében valamennyi tagra kötelezően kiterjedő nyugdíjintézményt kell létesíteni. 7. A munkából jogtalanul kilépő segédet vagy inast az ipartestület megkeresésére költség nélkül vissza kell kísérni helyére.

Mindezen módosítások mélyen belevágnak speciális életünk husába s bár valamennyi üdvös és elfogadható, az utolsó, hetedik pont magán viseli a kényszer-szolgálat bélyegét s ezért nem halad karöltve a modern ipari fejlődéssel.

Azt is kimondta a kongresszus, hogy a revízió iránt a képviselőház kerestessék meg a kormány megkerülésével. Azonban a parlament most nem productív s a revízió sürgős, úgy mégis jobb lett volna azt előbb a kormánynak felterjeszteni, hogy a lehetőség szerint némely intézkedés rendeleti uton lépjen életbe.

Egy hiánya van azonban a módosítási tervzetnek: nincs benne meg az a biztosítás, amely az ipari élet fejlődését előmozdítaná. Igaz, hogy erre legfőként egy sikeres társadalmi akció szükséges, de elvitázhatatlan, hogy törvényesen is meg kell szabni az illetékes tényezőknek azon eszkö-

zöket, amelyeket az ipar fejlődése érdekében meg kell ragadniok.

Magyarország termelő állam s nyers-terményeit mégsem dolgozza fel a határon belül. Mennyivel olcsóbb s így kelendőbb lenne az iparcikk, ha belföldön készülne. A fuvardíjak maguk az árak 30 százalékát teszik s így ha a belföldi ipar dolgozna fel a külföldre portált nyers terményeket, akkor nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is versenyképes lenne iparunk.

Az ipartörvény revíziója egyik leg-sürgősebb elintézendő aktája legyen a parlamentnek, hogy a mindennapi kenyér biztosítása minél előbb törvényesen meg legyen védve. Csak az ipari fejlődés hozhatja meg Magyarországot teljes fejlődését.

A tapolcai tó kitisztítása.

A község közepén, magas házakkal és kertekkel kerített természeti kincsünkről, a mi kis tavunkról kell megemlékeznünk. (Helytelenül nevezük ugyan tónak, mert vizének folytonos lefolyása van.) Kevés helységnek van hasonló természeti kincse. Valóságos unikum, melylyel kérkedve dicsekszünk, és ha idegen érkezik hozzánk, egyedüli látni valónkát örömmel mutatjuk be. Kristálytisza vizében, melyet bő vizü forrás táplál, élénk élet lakozik télen-nyáron. A *fürge esellék* (csetrik) ezrei nyüzsögnek benne.

Vajmi jól esik nyáron át egészséges

TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

A Balaton mellett.

Mennyei gyönyörrel
Hallgatom, hallgatom,
Mit sugnak-bugnak — a
Tört habok — a parton.

A fodros hullámok
Támadnak — enyésznek,
Vége — hossza nincsen
A rimes beszédnek.

Balaton hajjai
Tanítsatok engem,
Hogy mint ti, lantom is
Oly bájolón zengjen!

Az ég s a Balaton.

(Lauránnak)

Kis lányom azt hiszi, az ég is Balaton.
Talán bizony nem is csalatkozik nagyon.
Az ég s a Balaton összemoszolyognak,
Melyiket is mondjam szebbnek,

Mintha mennyben volnék a Balaton mellett
És a Balatonért elhagynám a mennyet!

Nagy Lajos.

A vezérigazgató.

— Herz, van önnek öt forint? — kérdezte
hanyag mosolylyal az a tiszteletreméltó öreg
férfi, aki deres császárszakállát nemes nyu-

galommal pihentette az íróasztal itatós-
papírján.

A fiatal ember, akihez e sajtáságos szavak
intézve voltak, a májbetegnek keserűségével
kacagott.

— Öt forint? — ismételte olyan hangon,
mintha az ősz padrone valami szumátrai
ritkaságot kért volna tőle egész váratlanul.
Van már legalább két hete, hogy nem láttam
egy eleven bankót. Ma délből szálatmit fo-
gunk ebédelni, mert a feleségemnek nem ad-
hattam ki a konyhapénzt.

A különös párbeszéd még nem ért véget,
mikor egy harmadik személy lépett az ele-
gáns irodahelyiségbe. A harmadik személy,
aki megszínzsinoros egyenruhát és ezüst
csattos sípkát viselt, a szép Heléna álom-
dalát füttyörészte.

A tiszteletreméltó aggastyán egyszerre a
homlokára ütött s mintha valami váratlan jó
ötlet jutott volna hirtelen az eszébe, leeresz-
kedő kegyességgel fordult a megszínzsinó-
ros egyeniséghez.

— Hanák, — mondotta finom szemcsipte-
téssel, — Hanák, gördüljön le a sarki korcs-
mába és hozzon föl egy jó korsó hideg sört.
De vigyázzon, Hanák, hogy a habbal a ki-
mérő-legény ne éljen vissza tulságosan.
Mert ha sört akarok inni, ebből az követke-
zik, hogy sörre és nem habra szomjazom...

Hanák — nevezük őt mi is e diszes ne-
vén — még egy darabig tovább füttyölte a
Heléna álom-dalát, aztán egy ásitás után
oda fordult az aggastyánhoz.

— És a pénz? — kérdezte ridegen?

— Micsoda pénz?

— Hát amiért a korsó sört felhozzam...
A császárszakállas öreg ur előkelően bő-
lintott.

— Vagy úgy, — mondotta — Ön azt a
potomságot gondolja, amibe az általam óhaj-
tott sör kerül... Ön tudja, Hanák, hogy
nem szeretek bajlódni a kicsinységekkel és
így arra kell kérnem, hogy a korsó sör árát
vegye fel az apró kiadások rovatába...

Hanák szemtelenül felkacagott.

— Apró kiadások? Hahaha! Ön a tizen-
két krajcárt röviden csak apró kiadásnak
nevezi? sziveskedjék hát ezennel tudomásul
venni, hogy két hét óta mindössze se láttam
több pénzt kilenc vagy tíz krajcárnál. Azt
mondom önnek, hogy a pénzpiac helyzete e
pillanatban kétségbeesőbb, mint valaha...

A tiszteletreméltó aggastyán összevonta a
szemöldökét, aztán az ujjával főségesen az
ajtó felé mutatott.

— Hanák, vonuljon vissza az előszobába.
És ne történjék többé, hogy csöngetés nélkül
a belső helyiségekbe merészkedjék.

A megszínzsinoros személyiség hangos
mormogás után távozott, mi pedig szívesen
felhasználjuk ezt az alkalmat arra, hogy
hőseinket a nyájas olvasónak bmutassuk.
A tiszteletreméltó aggastyán, polgári nevén
Regenmantel K. Frigyes, elnökigazgatója a
XIII. kerületi forgalmi banknak, a fiatalabb
pedig, Herz Manó Dániel ugyanez intézetnél
mint főkönyvvezető és felügyelőbizottsági
alelnök működik. A megszínzsinoros egyén
már a társadalmi létrának sokkal alantabb
fokán foglal helyet: ő csak szerény szolgai
minőségben istápolja a külvárosi pénzügye-

friss vízben hűtőzni. Állandóan 17 fokos vizét a fürdőzők százai keresik fel naponkint. Valóságos áldás reánk nézve, hogy a község kellő közepén kényelmes és egészséges fürdőt vehetünk.

Érdekes, mert vízében télen az u. n. vizicsibék lubickolása gyönyörködtet, a benne lévő békák hangos brekegése pedig még decemberben is hallható.

Vize állandóan kristálytisza. Sajnos, hogy medrének egy részét, elődeink évszázados mulasztásából kifolyólag, vastag iszap fedi, melyben csak a hínár talál kedvező helyet, ami itt évenként bőven betölti a vizet.

Medrét tiszta kőszikla képezi, de a tóviz holt részén a lerakódott iszap a 2—3 métert is meghaladja, ami már évszázadok óta rakódott le a meder ezen részén. Jólehet, a csapadék-vízzel is sok iszap kerül a mederbe, azonban ez vajmi kevés ahhoz képest, amit az elődök mulasztása beengedett. Hisz csak alig 10-15 esztendeje annak, hogy a tó partján épült Balatonmelléki Takarékpénztár helyén valóságos szemétdomb volt, ahová minden szemetet hordtak, és ahonnan nagyobb esőzések, zápor alkalmával a lerohanó viz minden képzelhető szemetet a tó medrébe hordott, és ott a holt, vagy mondjuk, lassu folyás helyén folytonosan lerakott. A malombérlők pedig nem ezen szenny, hanem csupán a hínár kitisztítását végeztették, azt is csak nagyjából.

Eltekintve attól, hogy a parti lakóktól is megy több-kevesebb szennyviz a tóba, de ezenkívül az ott már régebbi idő óta összegyűlt szemet és más idegen anyag bizonyára megfertőztette a vizet, ami egészségügyi tekintetben, különösen ha, mint ezt említettük is, hogy sokan veszik igénybe fürdésre, — határozottan egészségtelen.

Ezen bajon segitendő, Zalavármegye alispánja elrendelte, hogy a tó medre kitisztíttassék.

Az érdekelt parti tulajdonosokat és vízszerezés tekintetéből a tüztöltő-parrancsnokot, dr. Ságváry Jenő szolgabíró folyó hó 9-ére értekezletre hívta össze, megállapítandó azon módokat, melylyel a tó kitisztítása egészségügyi tekintetben, nemcsak a parti érdekelt, hanem e község minden egyes lakójának közös érdeke szempontjából szükséges, amit egyébként a törvény is előír. A tó medréből az iszap tehát okvetlen eltávolítandó, a parti háztulajdonosok pedig a szennyviz levezetésére egy közös gyűjtőcsatorna építése által vélnék segíteni. A munka részletes keresztülvitelének módzataira nézve felkéri a kulturmérnökséget, vizsgálja meg a dolgot, és adjon arra részletes utmutatást és tervezetet, mikép volna legalkalmasabb módon lehetséges a lerakódott iszap eltávolítása és a parti háztulajdonosoktól összegyűlt szennyviz levezetése anélkül, hogy a tó medrében lerakódást okozna. Az érdekeltég azután a tervezet szerint esetleg vállalkozónak adna ki a munkálatot.

Hiszszük, hogy a kulturmérnökség célszerű megelégelésü eredményre fog vezetni, amelylyel el fogjuk érni, hogy tiszta és egészséges vizü fürdők lesz. Ugyanez alkalommal szóba került a tó nyitott oldalának bekerítése oly módon, amely nemcsak izléses képét nyújtja a tó partjának, hanem egyszersmind megakadályozza a közszemérmert sértő szabad fürdést is. Tudjuk, hogy nyáron a fürdő gyermekcsereg lép el a tó ezen oldalát. Ezt megtehetik a tó alsó részén, vagy az u. n. gátnál is, a tó partját pedig ez oldalról a kőfalhoz erősített, ritka fonatu sodronyháló kerítéssel lehetne bekeríteni, ami a szabad fürdést is megakadályozná, de meg a tónak szép képét is nyujtana anélkül, hogy a szemlélest akadályozna.

A tó kitisztítása okvetlen megtörténik, ez utóbbit pedig az érdekeltég

és a község jóindulatu figyelmébe ajánljuk, — amit e község érdeke is megkíván, már csak azért is, hogy jelét adjuk annak, hogy e természeti kincs megbecsüléséhez és minél tetszetősebbé tételéhez izlésünk van, ne hogy azt hallassuk magunkról, mint már azt több idegen látogatótól hallottuk, hogy e természeti kincsünket nem tudjuk sem eléggé kihasználni, sem pedig tetszetősebb mezbe öltöztetni.

H I R E K.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a folyó hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy általa az önkéntes adófizetés tárgyában hozott határozatára a belügyminisztertől ez ügyben érkezett megsemmisítő rendeletet törvénybe ütközőnek mondja ki, és tovább is fentartja fenti határozatát azon megindokolással, hogy az önkéntes adófizetés felszólításával és pénzek kamatozó elhelyezésével senkit sem kötelezett fizetésre s annál kevésbé vetett ki pótdót, sem közgazgatási, sem más célra, hanem csupán azon hazafias kötelességét teljesítette, hogy az állami háztartás egyensúlyát a jövő alkotmányos kormányzás idejére lehetőleg biztosítsa, az adózó polgárok érdekeit óvja, tisztviselőit az alkotmányellenes kormányzat ellenében védje s az esetleg tőlük megvonandó javadalmazás tekintetében kárpótolja. Egyben elhatározta, hogy felszólítja a megyei ipar és kereskedelmi egyesületeket, hogy a hazai ipar pártolásában közreműködjenek. E határozatait megküldötte a megyebizottság tagjainak, főszolgabíráknak, községeknek, törvényhatóságoknak és a képviselőházi többség vezérelőbizottságának, azzal, hogy ellene 15 nap alatt a vármegye alispánjánál előterjeszhető fölebbezésnek van helye.

Halálozás. Eitner Sándor, volt országgyűlési képviselő, a sümegi takarékpénztár alapítója és elnöke, folyó hó 9-én Sümegen meghalt. Az érdemekben gazdag, nagy népszerűségnek örvendett férfiuban Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő édes atyját gyászolja. Temetése nagy részvét mellett pénteken délután volt.

A helybeli önkéntes tüztöltő-egyesület új gépbeszerzései. Önkéntes tüztöltő-egyesületünk hosszú időn át, szerény anyagi hely-

ket. A banknak háromszobás helyisége van a Nyárfa-utca egy illatos bérházában; a kapu fölött impozáns cégtáblák hirdetik, hogy a XII-ik kerületi forgalmi bank ép oly szívesen elfogadja a tőkepenzesek beteteit, mint amilyen készséggel áll ama polgárok rendelkezésére, akik ugynevezett prima és pince váltók leszámításával foglalkoznak. Sőt a diszes táblákból azt is megtudjuk, hogy az intézet a legvérmesebb személyi kölcsönöket is gyorsan megszerzi klienseinek; azoknak is, akik semmi értékesebb javat nem mondhatnak a magukénak e silány sárteke felületén.

Hanák tehát visszavonult az előszobába; az elnökgazgató pedig komor méltósággal kutatott a zsebeiben egy netalán ott rejtőzködő cigaretté után. Fáradozását nem kísérté méltó siker; az aggastyán zsebeiben a legkülönbözőbb holmik foglaltak helyet — zsebkés, fésű, dugóhúzó, cipőgomboló, papírszipka — de cigarettának se hire, se hamva nem volt. A pátriárka némi keserűséggel nézett fel a plafondra, azután még egyszer becsöngette a bank szolgáját.

— Hanák — mondta bizonyos nonchalanceszal — Hanák, fáradjon csak le a trafikba és hozzon fel két nem tulságosan kemény drámacigaretta. Im, itt van, fogja a kétfülleres pénzdarab . . .

A szolgálta átvette a kétfülleres, az elnökgazgató pedig nyájasan folytatta:

— Isten tudja, jobb szeretem ezt a közrendi fajt, mint a gianaclint, vagy a kedivét. . .

Mikor Hanák később visszatért a cigaret-

tával, egy piroszposzgas öreg ur lépegetett megfontolva a nyomában. Az öreg ur látható érdeklődéssel nézett szét a forgalmi bank helyiségében, aztán megállt a pénztári asztal rácskerítése előtt. Az elnökgazgató, aki fel szemmel feléje sandított, hirtelen jégyezni kezdett valamit a naplóba, Herz ur pedig serényen a főkönyv fölé hajolt. Az idegen köszöntésére mindketten csak foghegyről válaszoltak, de Regemantel K. Frigyes utóbb mégis csak elszánta magát arra, hogy a munkáját félbehagyja.

— Parancsol? — kérdezte impozáns hidegséggel, miközben a tollát szórakozottan a füle mögé dugta.

Az öreg ur megvakarta a füle bubját.

— Izé la, hát úgy áll a dolog, hogy a kapuban elolvastam a hirdetésüket. Azt látom belőle, hogy hetedfeles kamatot fizetnek, holott a nagy bankok nem adnak többet négy percentnél. Mondok magamba, inkább ide adok hát négyszáz pengő forintot, mert az az öt forint különbözet sem kutyaság, nem igaz? Azért az öt forintért egy új selem esernyőt vihetek haza az anyjukomnak Cigányhalomra.

Az idegen ravaszul elnevette magát, az aggastyán szakállá pedig láthatólag megremegett. Herz ur is csillogó szemmel nézett föl egy pillanattal a főkönyvből, de a következő percben már unott ábrázattal folytatta lázasnak látszó munkáját.

Regemantel K. Frigyes fölnevezte az órára.

— Hm — mondta a mai keletről már lekésített, mert tizenkét óra hét perccel elmúlt. A tőke tehát csak holnapról kezdve kamato-

zik, mert tizenkettő után a mai dátumra nem fogadunk el semmiféle betétet.

A jökevdü ur könnyedén legyintett a kezével.

— Holnaptól, Isten neki, azt se bánom. Az a pár krajcár úgy sem tesz már boldogabbá, nem igaz? Akár ma, akár holnap, üsse a kő . . .

Belenyult a nadrágja hátulsó zsebébe s egy zsiros bugyelárisból kiolvasta a négyszáz pengőt. A komor Herz mérgesen nyugtatta az összeget, az elnökgazgató pedig a maga nevét is pedánsul odakanyarította a nyugtára. Aztán a százásokat egy hanyag mozdulattal besöpörte a márványos asztalka fiókjába. . .

Mikor az idegen nyájas köszöntés után távozott, a szigorú Herz földhöz vágta a tollszárat, a pátriárka pedig óvatosan fülelni kezdett. Herz utóbb diákos örömkialtásokba tört ki, de az elnökgazgató ijedten rendretasította.

— Ne bomoljon, még kihallatsz az előszobába. . .

A főkönyvvezető sunyi módon meglapult, de mikor Hanák később hírül hozta, hogy tiszta a látóhatár, oktalanul újra kezdte a hurrázást. A tiszteletreméltó aggastyán akkor kivette a százásokat s egy ropogós bankót a főkönyvvezető kezébe nyomott. A többi hármat ellenben elsúlyesztette a tárcájába, miközben ünnepiesen így szólt Herz urhoz!

— Végre talán a rheumám miatt is elutazhatom egy-két hétre Pöstyánbe. . .

Szomalházi István.

zete miatt, alig tudta csak a legszükségesebb kiadásokat fedezni. Az utóbbi évek takarékos gazdálkodása végre lehetővé tette, hogy két új szerkezetű gépet hozathatott. A gépek a mult hó folyamán érkeztek meg s azokat a parancsnokság ki is próbálta. Az egyik gép négykerekű lófogatós városi tűzoltósági kocsifecskendő, teljes felszereléssel, fölötté egy szerkocsit pótló vasállvánnyal, melyen a tűzoltáshoz szükségelt különféle szerek nyerne elhelyezést. A másik gép egy négykerekű ló- és kézhuzásra alkalmazható kis községi fecskendő. Mindkét gép szívó és nyomó szerkezettel ellátva, 8 méter mély kútból egyszerű szivja és veri a vizet. Csupán nyomásra használva, kettőzött erővel hordanak és kettőzött erővel vernek. A gépek nemcsak erős szerkezetűek, hanem izléses, diszes kiállításuk is, a modern fecskendő szerkezet legújabb találmányának alkalmazásával. Mind-egyike Köhler István (ezelőtt Geitner és Rausch) budapesti fecskendő és szivattyugyáros munkáját dicsérik. Tűzoltó-egyesütnöknek a személyi és egyéb felszerelésén kívül jelenleg 5 fecskendője van.

Zalavármegye új főispánja. „Zala” lap-társunk híradásából közöljük, hogy Zala-megye főispánjává gróf Festetich Géza fővárosi tanácsjegyzőt nevezte ki a király. Azonban mint a „Magyarország” tegnapi számából értesülünk, igaz ugyan, hogy gróf Festetich Gézát megkínálták Zala-megye főispánjává, de ő azt nem fogadta el s így a „Zala” értesülése alighanem korai dolog. Bárki legyen azonban a kinevezendő főispán, Zala-megye közönsége meghozta már határozatát arról, hogy mikép fogja fogadni a főispánt.

A hivatalos laptól. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság Jáross Bélát a zalaegerszegi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká kinevezte.

Halálozás. Súlyos csapás érte Langer István tapolcai szolgabíró. Édesanyja, Langer Makárné folyó hó 6-án Bányavárott 52 éves korában meghalt.

Tapolca szabályozási térképének felvétele jelenleg van munkában. A felmérések állandóan folynak, a jelző karók azonban sok panaszra adnak okot. Mint illetékes helyről értesülünk, ezen akadályok nemsokára eltűnnek, mert a felmérések a jövő hét folyamán be lesznek fejezve, ami után a jelfák már eltávolíthatnak.

Az iparkamara új elnöke. A soproni kereskedelmi és iparkamara a minap választotta meg új elnökét és alelnökeit. Az iparosok részéről már régóta folytatott agítást Zsombor Géza. Annak tudható be, hogy Ullein József műépítő és pénzügyi igazgató eddigi 26 szavazatával szemben Zsombor Géza volt borbélymester, most könyvnyomdászt 27 szavazattal, tehát egy szótöbbséggel, elnökké választották. A kereskedelmi szakosztály erre egyhangulag Ullein Józsefet alelnöknek választotta meg. Ipari alelnök Horváth Kálmán szombathelyi szabómester lett. Azok, kiket Zsombor megválasztása sért, most abban bízunk, hogy a miniszter ezt a választást nem fogja megerősíteni, aminthogy annak idején Zsombor alelnökké történt megválasztását sem hagyta helyben.

A Balaton halászata. A halászat folyik kisebb-nagyobb szerencsével. Purglyék halóit viszik be a hajók a Balaton minden részébe, s bizony nem egyszer látjuk a Siófoki molóban, hogy óraszám merik ki vékákkal a behajtott hajókból a mindenféle halat, fogas, süllő, pontytól kezdve a keszegig, de azért még itt a part mentén is ritkaság a szép nagy hal, és eltűnik, mint a kámför! Hogy hová? azt csak az Isten tudja Régi panasz ez már, így volt ez tavaly is, harmadéve is, sőt mióta a társaság a Balatont bírja, s így lesz — írja a Somogy — a jövőben is, mert végtére is a társaság azt teszi, mit érdekei szerint jónak lát. Kivételesen néhány főúr, Bala-tontulajdonos, káptalan, püspöki rezidenciák; ide van fogas megrendelő levelekre, de un-séráner csak akkor látja a fogast, mikor a háta közepit. . . Pedig hát mi is megfizet-nők. Azt azonban meg kell adni a bérlő-társaságnak, hogy a haltenyésztéshez hozzá lát, az őrzést szigorítja, milliósámra rakatja

le a halikrát, ereszti a toba az apró halat, a kormány is támogatja közgeivel a Balaton haltenyésztését; halászati kormánybiztosa ott van a közgyűléseken. Hirsch Adolfnak, ez egyik legkiválóbb haltenyésztőknek ihárosi halas tavából évenként nagy szállítmányok érkeznek a Balatonba, de hát azért fogast még sem látunk, nemes halat még sem eszünk. Mi csak nézzük a Balatont s ha a jó halpaprikás kell, most már nem kapjuk a halászok bográcsából, hanem ha kell felmegyünk Budapestre s a Hungáriában vagy Szikszainál eszünk Balatoni helyett — orosz fogast.

Felolvasó estély. Tegnap este tartotta a kereskedő ifjak egyesületében dr. Schönwald Károly rabbi, nagy és intelligens közönség előtt érdekes felolvasását. miről jövő szá-munkban fogunk bővebben megemlékezni.

Frigyes főherceg Keszthelyen. Frigyes főherceg tegnapelőtt érkezett Keszthelyre két leányával gróf Festetich Tasziló látogatására. Ez alkalommal két napig tartó vadászatot rendez a házi gazda magas vendége részére.

Öngyilkos öregasszony. Tokai Antalné 80 éves öreg asszony folyó hó 9-én Balaton-Edericsen a szőlőhegyen, ismeretlen okból fölakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

Helyreigazítás. Mult számunkban „Tolvaj-jás” címen hozott hírlünket helyreigazítva, nem Majer Gábor volt a tettes, hanem ellen-kezőleg ő tőle loptak el 800 koronát, ami már, mint értesülünk, meg is került.

Az új gazdatiszti törvény. Az 1900. évi XXVII. törvénycikk, amely a birtokosok és gazdatisztek közti jogviszony szabályozásá-ról szól, 1906. évi május 1-én lép életbe. Ez időtől a törvényhatóságok, községek, egyházi testületek, egyházi személyek, köz- és ma-gán alapítványok, hitbizományok, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, valamint azok a nagybirtokosok, akik állandóan nem laknak Magyarországon, csak okleveles gazdatisztet alkalmazhatnak birtokaikon. Okleveles gazdatisztet kötelesek alkalmazni azok a bérlők is, akik évente legalább 3000 korona földadót fizetnek. Azonban akik a gyakorlati gazdatiszt vizsgát sikeresen kiállították, szintén alkalmazhatók gazdatiszteként s ezt a címet jogosan viselhetik.

§ Az epilepsia (nyavalyatörés) gyógyi-tása. Az orvosi szaklapok feltűnést keltő közleményeket hoznak az epilepsziának egy új és biztos gyógyító módszeréről. E cikkek szerzője és az új gyógymód megalapítója dr. Szabó B. Sándor specialista orvos Buda-pesten, V. Alkotmány-utca 5. — készséggel nyújt fölvilágosítást mindazon ily bajban szenvedőknek, kik egészségük teljes helyre-állítását az ő új és bevált módszere segítsé-gével elérni óhajtják.

Az alkohol és a gyermekek Nagyszámu teljesen megbízható adat igazolja, hogy az alkohol élvezete, amely az iskolaköteles if-juságnál is a korán jelentkező idegesség és megfogyatkozott munkaképesség egyik főfor-rása — fájdalom — jobban van elterjedve, mint általában hiszik. Ehhez azután az is hozzájárul, hogy az átöröklés kegyetlen tör-vénye az alkoholizmus terén is ijesztő mó-don érvényesül. Tanítók és tanítónők igen sokat szenvednek amiatt, hogy a szülők al-koholizmusa folytán gyöngyöcskéjük gyer-mekekkel telik meg az iskolájuk. De leg-rosszabb hatású a gyermek élvezte alkoholos ital a gyermek erkölcsi jellemere, kedélyére és akaratára. Egyébként szótfogadó gyer-mekekben engedtlenség támad, némelyek me-részekké és vigyázatlanokká lesznek, mások álmosakká és hallgatagokká. ismét másoknál kedvetlenség, hanyagság, ingerlékenység és veszekedő hajlam mutatkozik. A tulhajtott, nem az egyéniséghez szabott edzéshez ha-sználó hatású az a számos családnál dívó rossz szokás, hogy a gyermeknek minden étkezésnél bort adnak, vagy a beteges, gyöngélgédkő gyermeket borral akarják erő-síteni. A 16 éves korig méreg az alkoholos ital minden csöppje, bármilyen gyöngye is. Ezt lángoló betűkkel kellene oda írni az iskola- és gyermek szobák falára. Hogy a bor erősít, csak mese. A borban levő alko-hol izgat, de csöppet sem erősít. Bort a gyermekkorban — vagy helyesebben mondva,

az ember serdülő korában — csak az orvos tanácsára és az orvos meghatározta meny-nységben volna szabad bevenni. De sört adni az étkezéshez kétszeresen rossz dolog, először mert az étvágyat rontja, másodsor pedig mert az alkoholikus hatás még a leg-gyöngébb sör után is jelentkezik. Aki a gyerekeit evés közben minden áron itatni akarja, az adjon nekik tejet vagy vizet, ám-bár ennél az étkezés után való gyümölcs-evés egészségesebb. De sör sohase kerüljön a gyermek asztalára és azok a szülők, akik gyermekeiket szeretik, ha maguk sört isznak is, még a gyermekek legsűrűbb kérésére sem fognak nekik sört adni.

Lopás. Nyerges János vászolyi lakos szo-báját, míg az hazulról távol volt, álkulcsal felnyitották és a szobában volt ládából 55 koronát elloptak. A tetteseket nyomozzák.

A főispánok és a csendőrség. A hon-védelmi miniszter e hó 4-én kelt 9732. elnöki 1905. sz. körrendeletével utasította az ösz-szes törvényhatóságokat, hogy az 1887-ben kiadott csendőrségi utasítás 6. szakaszába, azoknak a hatóságoknak a sorába, aki a csendőrséget, mint karhatalmat igénybe ve-hetik, a főispánt is vegyék fel. A rendelet, melyet az új főispánok beiktatása érdekében adtak ki, tegnap érkezett meg a törvényhatósá-gokhoz.

Szerencsétlenség a vasuton. Csáktornyai levelezőnk írja: A napokban Oreski Péter munkás a csáktornyai vasutállomáson tolatás közben egy kocsit és a rakodó fala közé ke-rült és a vonat a munkás vállcsontját eltörte.

Filoxera-zárlat. Murakeresztur-Kollátszeg községek szőlőiben a filoxera jelenléte meg-állapítván, a földművelésügyi miniszter ren-delete folytán nevezett község határában levő szőlőterületek zár alá helyeztettek.

Oszták sörök bojkottálása. A vendéglős és kávéipar írja a legutóbbi számában a következőket: „Olvasóink még bizonyára emlékezni fognak ama hatalmas támadásra, melyet a „Magyar vendéglősök országos szövetsége” győri közgyűlése alkalmával a magyar ipar egyik harsosa, Gelléri Mór in-dított az oszták sörök beözönlése ellen. A beszédnek, mely főleg Győrött „talált” hire kelt nemcsak nálunk, de külföldön is és a derék osztákok, kiknek egyébként „smarn” ez az egész ország, most, hogy a zsebüket érinti ez az előkelő helyről jövő hathatós támadás, ugyancsak jajgatnak a „barbár ma-gyar” ellen. Előljár e tekintetben egy kis swechati lapocska, a „Der neue Bezirkbote”, mely — most rettegj Magyarország! — egyik szeptemberi számában ugyancsak jaj-gat, hogy a paprikahősök („Paprikahelden”) már sört, még pedig jó sört mernek, akarnak és tudnak gyártani. Nem nagyon fáj és re-méljük, országos ipar egyesületünk érdemes igazgatójának sem fog valami nagyon fájni ennek a kis oszták szörnyszülőttnek hiába való agyarkodása, mert ha az oszták lé csak néhány városból szorul ki, ez is oly eredmény, mely megérdemli, hogy eltűnjünk érte egy kis oszták piszkolódást (elég ré-szünk van amugy is), de megemlékezzünk róla, mert találó bizonyosságát látjuk benne annak, mily feltékeny gondola őrizk az osz-trákok velünk szemben gazdasági érdekeiket. A magyar sörök kibírják a versenyt a világ bármilyen sörével s így nincs semmi értelme, akár előítéletből, akár megszokásból, ide-gebe, hozzá még esküdt politikai és gazda-sági ellensegeinkhez vigyük el pénzünket. Mint mindennek, amit magunkon hordunk, megesszünk, megiszunk és más egyéb min-dennapos szükségleteinket elégítjük ki, úgy a sörnek is megvan a maga politikai vonat-kozása s ha az oszták sörök majd teljesen kiszorultak hazánkból, akkor meglegedve jelenthetik majd jó szomszédaink az oszták császárnak, hogy az a néhány vezényleti szó meg van ugyan mentve, de elveszett helyette sok más, el a magyar piac is, melyet a paprikahősök maguknak hódítottak vissza.”

Zalavármegye határozata az állításra önként jelentkezők besorozásához szükségelt hatósági közreműködést és a behívójegyek késbesítését eltöltő rendelkezéseit. a belügy-miniszternek kiadott rendeletével szemben

tovább is fentartja. A vármegyei bizottsági közgyűlés ezt a határozatot a megyei tisztii főügyész meghallgatása után azon országos érdeknél fogva, mely az alkotmányosság védelmére irányzott intézkedések sürgős végrehajtását követeli.

A tapolcai ipartestület 1905. november hó 26-án tartja táncmulatsággal egybekötött házfelavatási ünnepélyét.

§ A 600.000 koronás jutalom érdekes kifizetése. Kődös, homályos időben szorgalmasan dolgozgatott egy alföldi városban a kovácsgazda és eszéágában sem volt, hogy napi munkáját a szerencse ragyogó napja sugározza be. Rozoga bérkocsi állt meg a háza előtt, de a hangyszorgalmu ember a munka hevében észre se vette ezt és így a kocsiiban ülő Török A. és Társa budapesti bankház kiküldöttei észrevétlenül kerültek be a gazda konyhájába, ahol a tisztas házaszony és férjhezment leánya javában voltak. A két nő meglepődve hagyta abba a munkát és mikor a gazda után tudakozódtak, ijedt hangon kiabáltak a kovács nevét, ki szurtosan, szenesen sietett be a lakásba. Már sötétedett, és a két idegen négy szemközt óhajtott a gazdával beszélni, de ezt az asszonyok nem engedték s néma csöndben bevonult a társaság a szűkes, alacsony szobába. A sötétség, a némaság, az asszonyok kíváncsisága igen érdekes helyzetet teremtett és midőn az apró petróleumlámpa pislogva égett, már ott ült az izgalom pirja az asszonyok arcán. A két idegen azután azt kérdezte, hogy az 57080 számú negyed sorsjegy a kovács birtokában van-e? Erre bőbeszédű elmondta az asszony, hogy az odavaló takarékpénztári szolgálattal együtt játszottak erre a sorsjegyre és a sorsjegy annál van megőrzés céljából. Vagy egy negyed óra telt el, míg a szomszéd a sorsjeggyel együtt előkerült s ekkor előadták a bankház kiküldöttei, hogy elhozták a legnagyobb nyereményre eső nagy pénzösszeget, hogy ezt nyomban kifizessék. Az asszonyok örömben sirva borultak egymás nyakába, mikor a sok ezres bankót leolvasták az asztalra a Török bankház kiküldöttei, a jólelkű gazda pedig remegő kézzel vette át a nagy csomag bankót és a társára bízta, hogy olvassa meg. Mikor a nagy izgalom után magához tért az egész társaság, hálálkodva köszönték meg a Török bankház embereinek, hogy ily nagy vagyonhoz juttatták őket.

Hol szerezte? Aki a postán nyulat akar feladni, annak igazolni kell — így rendeli ezt egy miniszteri rendelet — hogy hol szerezte? Nem orvul ejtette-e el? Nem lopta-e? Kítől kapta. Hol kapta. Hol vásárolta, ha vásárolta stb. Ugy halljuk, hogy ezt az intézkedést igazolni kell, hogy hol szerezte az ember. Pénzt ad fel, — hol szerezte? Fizetésben kapta-e, takarékból vette-e ki, kölcsön kérte-e? Almát ad fel — hol szerezte? Van-e kertje, ahol termeli? Ha nincs, kítől vette? Készpénzben fizetett-e érte, vagy adós maradt? Könyvet ad fel — hol szerezte? Kölcsonkönyvtárból nem tulajdonította-e el? Kirakatból nem emelte-e el? stb. stb. Hogy ez az intézkedés a gyakorlatban beváljék, a posta minden alkalommal minden feladótól illetőségi, erkölcsi, rendőrkapitányi feladasi jogosultságot igazoló, születési és himlőoltási bizonyítványt is fog követelni.

„Magyar gyárak és iparvállalatok című tára” cím alatt Bacskay Miklós Szepesvármegye főszámvéveje, m. kir. pénzügyi számvizsgáló nagy szorgalommal és szakértelennel egybegyűjtött legújabb hivatalos adatok nyomán sajtó alá rendezte és közre adja a magyarországi gyárak és iparvállalatok hiteles cím törzskönyvét. Ha meggondoljuk, hogy milliókat juttatunk évente a külföldnek s főképen Ausztriának olyan árucikkéért, amelyek ma már kiváló minőségben és versenyképes áruk mellett a hazai gyárakban is készülnek s hogy ezersajnálatos állapotnak oka főképen abban rejlik, nemcsak a fogyasztó közönség, de kereskedőink, sőt gyárosaink sincsenek kellően tájékozva arról, hogy melyek azon cikkek, amelyekért ma már nem okvetlenül szükséges idegenbe mennünk, csak öröm-

mel kell, hogy üdvözlünk minden olyan vállalkozást, amely a magyar közönség ezirányú tájékoztatását célozza. A című tára a száraz cimanyagon kívül az egyes gyárak és iparvállalatokra vonatkozólag minden olyan adatot közöl, amelynek tudása az üzleti érintkezésben hasznos, sőt nélkülözhetetlen s olyan körültekintő gondossággal készült és a címek oly nagy tömegét foglalja magában, hogy gazdasági feltamadásunk küszöbén biztos fegyver lesz az a hazai piacot meghódítani törekvő minden élelmes, vállalkozó szellemű és felvilágosodott magyar gyáros és nagyiparos kezében, de megbecsülhetetlen szolgálatot fog tenni a hazai beszerzési forrásokat kutató magyar kereskedők, iparos és nagy közönségnek is. Fentiekre való tekintettel szerző bizalommal fordul az érdekeltek köréhez és kéri, hogy a nyomtatandó példányszámok megállapíthatása céljából a című tára vonatkozó rendelkezéseiket egy levelezőlapon már most szíveskedjenek megtenni, mivel fölös számú példányok nem fognak nyomtatni. — A című tára egy példányának ára 20 koronára s megrendelhető a szerzőnél Bacskay Miklós p. ü. számvizsgálónál Lőcsén. (Szepesmegye).

Fiatal bűnös. Szomorú bizonyosága fiatal suhancaink züllésének, hogy már ugyszólván gyermek korukban a legvakmerőbb cselekedetre vetemednek. Sajnos, hogy iparos családból is akad ilyen alak. Domonkos Lajos, 16 éves suhanc folyó hó 1-én este 8 órakor a temető közelében megtámadta Kardos Lajos 13 éves fiút és tőle 20 fillért erőszakkal elvett. A fiatal bűnös a kir. járásbíróshoz lett följelentve. Az ilyen fiatal bűnöst javító-intézetbe kellene vinni.

A választás előtt. Itt az igazi pillanat választani! Nem politikailag, nem a választási bárcá, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk; szerencsét keresünk valamenynyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszedelmes ut a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencse istennője állandóan pazasolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán utca 16. A XVI. sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379. sz. 200,000 koronát, egy negyedre 3566. sz. 80,000 koronát és rövid idővel ezelőtt 400,000 koronás és több 100,000, 80,000, 70,000, 60,000 koronás stb. stb. nyereményeket. Mindenkinék meg van szerencsés órája, nem sokan tudják kihasználni, de ezek dúsán jutalmaztatnak. Sorsjegyárak a közel XVII. sorsjátékokra egy egész 12 K., fél 6 K., negyed 3 K., nyolcad 1 K. 50 f. Ne habozzon egy percig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek.

Véres verekedés volt folyó hó 1-én Halápon. Csuri István és Somogyi Sándor megtámadták Nagy Józsefet és két fiát, akiket életveszélyesen összeszurkáltak. Ugy látszik, a véres verekedések már napirenden lesznek, ha nem nálunk, ugy a vidéken hősködnek a garázda legények.

Érdekes meghívó. Orosztony község ifjusága folyó hó 5-én táncmulatságot rendezett, amelyre meghívókat bocsátott ki és amelynek szövegét érdekes és excentrikus voltánál fogva alább közöljük: „Orosztony község tánckedvelő ifjusága, folyó hó 5-én az orosztonyi nagyvendéglőben táncmulatságot rendez, amelyre kívül címzett urat és becses családját ezennel meghívja a rendezőség. A hölgyek kéretnek lehetőleg nem mézilláb megjelenni.” Megjegyezzük, hogy a meghívó szövege közönséges levelezőlapokra volt írva.

Egy munkás család szerencséje. Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti ezt az igazságot az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sorsjovoltából a fenyegető szükségben tisztas va-

gyonhoz jutott. A szorgalmas derék család fő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka híján. A szerény otthonba már már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fillérekből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmel változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A budapesti bankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szerény sorsú kis embernek teremtett jólétet.

Agyonvert bíró. Horváth Mihály dióskáli bíró a múlt héten Keszthelyről kocsizott haza. Vele szemben szénásszekéren jött három sármelléki ember. A minden részről beborozott társaság tagjai nem akarták egymást elkerülni. Végre is a régi szokáshoz híven lekapták a löcsöket s ütlegelték egymást. A bíróra persze a három ellenféltől több verés jutott, ugy, hogy a szenvedett sérülésektől meghalt.

A szerkesztő urak arcképe. A Magyar Irógép Ujság előfizetési felhívását hozta a posta, a föl hívás előlapján két ur arcképét látjuk. Az egyik bizonyosan a lap szerkesztője, a másik talán a kiadója. Az új lap alapítói egészen új irányt jelöltek meg. Ezután minden lap odanyomatja majd az előfizetési felhívás elé a szerkesztő és kiadó ur ékes ábrázatának lenyomatát. Az olvasó közönség ugyanis módfelett kíváncsi arra, vajjon az olvasott sorok írója milyen képű bácsi? Ha a megkezdett uton tovább haladunk, azt is megérjük, hogy minden cikk és minden hír előtt ott lesz az író bácsi arcképe. Ez lesz azután még csak az új világ.

KISS szerencséje NAGY! Ma már közmondásos lett ezen szállóige és alig van ember az országban, aki ne tudná, hogy osztálysorsjegyeket legcélszerűbb KISS KÁROLY és TÁRSA bankházában venni. E kiváló bankház Erzsébet-körút 19. szám alatt levő főüzletét Kossuth Lajos-utca 13. szám alá helyezte és így 4 szép üzlete van Budapesten a Kiss bankháznak. Osztálysorsjegyeket hivatalos áron legajánlatosabb KISS-nél venni, mert pontosan, lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, a nyereményeket azonnal kifizeti és mert KISS szerencséje NAGY!

Pech. Pár héttel ezelőtt egy megyei hivatalnok vállókeresetet adott be a felesége ellen. Tudniillik meggyőződött arról, hogy a felesége leveleket vált egy szőke katonatiszttel. Persze a férfi, mellesleg mondván, szabadulni akart a feleségétől, erkölcsi érzésének teljes felháborodásával adta tovább az esetet, ugy, hogy abban a körben, melyben ő forog, elítélik a „bűnös” asszonyt. Ezzel szemben a férjet a hitvesi hűség példányképeinek festették le. Az alig megindult válopert a múlt héten egy nem várt incidens bolygatta meg. Ugyanis a törvényszékhez apasági kereset érkezett be a férj ellen. A tevedések elkerülése végett megjegyezzük, hogy ezt a keresetet nem a felesége adta be.

BRAUN ILONKA

Keszthely,

WEISZ JÓZSEF

könyv- és papírkereskedő

Tapolca,

jegyesek.

(Minden külön értesítés helyett.)

NYILT-TÉR.*)

Nyilatkozat.

Mindazokkal, akik 1905. november hó 4-én este 7-8 óra között Kaszap Árpád Balatonkávéházában engem, tehetetlen állapotomat felhasználva inzultáltak, kiletüket azonban hosszas eddigi kutatásaim dacára megtudnom nem sikerült — s így elégtételt tőlük venni nem tudok, — mást nem tehetek, mint hogy őket a közmegegyezésnek átadom és hitvány, gyáva fráteroknak nyilvánítom.

Tapolca, 1905. november 9-én.

Eördögh Bertalan.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlőtrágyázásról.

A régi jó időkben, amint halljuk emlegetni, a szőlőt nem igen trágyázták s mint öreg emberek mondják, mégis termett boruk elég. A valóság pedig az, hogy aki szőlőjét nem trágyázta meg, annak is termett annyi bora, amennyi a szőlőbirtokosnak és családjának egész éven át fogyasztásra elég volt; annak a szőlőbirtokosnak pedig, aki akkor is trágyázta szőlőjét, annyi bora termett, hogy nem tudta hová tenni.

Tudjuk azt igen jól, hogy a régi időkben a bor kevésbé volt kereskedelmi cikk, s így ára igen alacsony lévén s az akkori szőlősgazda sem volt rászorulva arra, hogy pénzt szerezzen belőle. Sógorral, komával összejöve, azon buzgólkodott, hogy minél több fogyjon el belőle, hogy az új termésnek helye ürüljön a pincében. Ilyen körülmények között csak természetes, hogy volt bor elég és sokszor annal is több.

Most azonban, mikor a szőlőt főképp azért műveljük, hogy gazdaságunk jövedelmezőségét fokozzuk általa, és hogy számtalan felmerülő költségeinket fedezzük, annak jövedelméből a szőlősgazda pincéjébe vajmi kevés kerül, hanem még must korában kereskedő veszi meg és viszi el még onnan a szőlőből s így bármennyi borunk teremjen is, nem jut abból arra, hogy pincénkben évről-évre heverjen eladatlanul.

A mi pedig magát a trágyázást illeti, azt azt mondhatjuk, hogy nincsen olyan tápdús szőlőtáladunk, melyet trágyáznunk ne kellene.

A trágyázásnak a szőlőben nemcsak az a haszna van, hogy annak közvetlen tápanyagokat nyújt, hanem eltekintve attól, hogy a földet lazítja, porhanyítja, a talaj oldatlan, vagyis nyers tápanyagait feloldja és a gyökerek által felvehetővé teszi s ezáltal nemcsak a növekedést segíti elő, hanem a gyümölcs gyorsabb kifejlődésére és így annak korábban való megérésére is jelentékeny befolyással bír, úgy, hogy a trágyázott szőlő bora mindig szeszűsabb és zamatos anyagokban gazdagabb lesz, mint a trágyázatlan szőlőé.

A trágyázásnak többféle kiviteli módja van, aszerint, amint már beültetett, vagy betelepítésre előkészített talajról van szó.

Hogyha szőlőt akarunk telepíteni, s a beültetendő terület olyan sovány, hogy azt már az első évben meg kellene trágyáznunk,

ahhoz leghelyesebb eljárás az, ha még forgatás előtti évben a talajt jó vastagon érett trágyával beszórjuk, alászántjuk és egy évig kapásvetőnyt termelünk benne. Az ilyen módon végzett trágyázásnál a trágya a földdel elvegyülve, a kellő mélységbe jut, a talajban egyenletesen oszlik el és így szőlő gyökerei azt minden irányban feltalálják, továbbá a trágyából így semmi sem vész kárba és megtakaríthatjuk azt a költséget is, amibe a gödrökbe, vagy az árokba való trágyázás kerül.

Hogyha már betelepített szőlőterületet óhajtunk megtrágyázni, leghelyesebb eljárás az, hogy a sorok között a lejtővel keresztben, takarás vagy fedés után a trágyát elhintjük, melyet az eső és hóviz kimos s a tápanyagokat a talajba vezeti. Az ily módon való trágyázás alkalmával a sorokban ormók keletkeznek, melyek a téli hó levét jól fel-fogják és a talaj bő nedvtartalmát a nyár folyamára biztosítják. A trágyázásnak ez a módja beültetett szőlőknél másfelől azért is célszerű, mert a földben elterülő és tápanyag felvevő hajszálygyökerek közelébe jut így azok által könnyen felvehetővé válik.

A trágyázásnak helytelen módja az, hogy a sorok között hosszukás és megfelelő mély

gödröket ásunk és pedig minden négy tőke közé egyet, melyekbe trágyát téve, letaposuk és földdel lazán lefedjük.

Nem hagyhatom végül figyelmen kívül azt a körülményt sem, hogy mikor végeztetik a trágyázás? Akkor, ha a talaj soványsága miatt már az ültetés évében trágyáznunk kell s ezt nem végeztük még forgatás előtt el, mert tudjuk, hogy a trágyában számtalan rovar petéje, alcája és rovar is tartózkodik, melyeknek kedvenc eledele a szőlő fiatal fája, gyökere és hajtása, ha már most a trágya a fiatal ültetvény közelébe csomókba kerül, fészke, tanyája lesz azoknak s így ott elszaporodva, akárhányszor érzékeny károkat okoznak fiatal ültetvényünkben, míg ha idősebb korban támadják is meg szőlőtőkéinket, számottevő kárt már nem tehetnek bennük.

Helytelen továbbá oltványszőlőkben a trágyának a tőke mellé történő beasása, mert a trágya minden esében távol esik a szőlőtőke hajszálygyökereitől s így — főleg száraz években — tőke kiszülésére, megbénítására szolgál.

Jó szolgálatot tesz a műtrágya az oltványszőlőkben, mert itt a képződő gyökerek gyors kifejlődését és így az oltványok dus növekedését segíti elő.

Babós Miklós.

Birtok-eladás.

A kis-apáti határban fekvő
Diska pusztai birtok, egészben
vagy nagyobb részletekben
szabad kézből eladó.

A birtok területe:

122 hold szántóföld (melyből kb. 50 hold szőlőtelepítésre alkalmas.)

67 hold	rét
8	„ legelő
12	„ szőlő
2	„ akácás
5	„ kert és belsőség.

Összesen 216 hold à. 1200 □°

Midennemű felvilágosítás alulírott tulajdonosnál
nyerhető.

CSÖNDES JÓZSEF

ügyvéd, Tapolca.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

Tulajdonos Caspari Frigyes, Medgyes 198. N.-Küküllőmegye

volt az egyedüli az egész országban mely oltványait óriási mennyiségű naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

TAPOLCZA ÉS VIDÉKÉN

osztálysorsjegyek

TÖRÖK A. ÉS TSA

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Budapest, VI. Teréz-körút 46a.

kizárólag nálam kaphatók.

Az I. osztály huzása november 23. és 24-én.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/4 sorsjegy 12 kor. 1/2 sorsjegy 6 kor. 1/4 sorsjegy 3 korona. 1/8 sorsjegy 1.50

Kiváló tisztelettel

Kaszás Soma
fűszerkereskedő.

ÓRIÁSI szerencse GAEDICKENÉL!

Utolérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincs város, ahol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602,000 koronát a 62551 számra,

háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119 számra,

400.000 " " 28916 "

400.000 " " 33464 "

háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII. sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459 000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá egy nagy jutalom a. 600.000, 1 nyeremény a. 400.000, 1 a. 200.000, 2 a. 100.000, 1 a. 90.000, 2 a. 80.000, 1 a. 70.000, 2 a. 60.000, 50.000, 40.000, 5 a. 30.000, 3 a. 25.000 8 a. 20.000, 8 a. 15.000, 36 a. 10.000, 67 a. 5000 stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolcad
1.50

Egy negyed
3.-

Egy fel
6.-

Egy egész sorsjegy
12.- korona.

mely az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktérvek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki huzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth Lajos-u. II. sz.
Sorsjegyek kaphatók Tapolczán: KLEIN IVÁN-nál.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAER-FÉLE RADIO-ACTIV

Igmándi

KESERÜVIZ az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz RADIUM-tartalmának köszöni, mely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel.

Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.

Kapható Tapolczán: Kaszás Soma fűszerkereskedő úrnál.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

Báli selyem

Legutolsó divat. Métere 60 krajcártól feljebb. Bérmentve és vámentesen házhoz szállítva. Nagy választék.

Henneberg-selyemgyár, Zürich

KISS
szerencsége

NAGY!

Ki még eddig soha szerencse-kísérletet nem tett az osztályosorsjátékban, **vegyen egy szerencse-sorsjegyet KISS** bankházában, mert

Kiss szerencsége Nagy!

Kinek még eddig az osztályosorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket, **Kiss bankházában.**

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat

600.000 koronát = **1.800.000**

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = **400.000**

Összesen 2.200.000

4 sorsjegyre

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények **AZONNAL** kifizettetnek. Kísérlelje meg szerencséjét KISS bankházában, mert

Kiss szerencsége Nagy!

A XVII. sorsjáték I-ső osztályának huzása f. é. novemb. 23 és 24. lesz.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árai:
Egy nyolcad 1 kor. 50 f. || Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 " " || Egy egész . . . 12 "

Kiss Károly és Tsa

a magyar kir. szabadalmazott osztályosorsjáték főelárusító helye.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 13.

Óriási szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek: ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat **600.000** koronás főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt.

továbbá 4 á 100.000, 3 á 90.000, 2 á 80.000, 3 á 70.000, 3 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt. Enélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydúsabb osztályosorsjátékban vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztályosorsjátékban **110.000** sorsjegyre ismét **15.000** pénznyeremény jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve m lelt

álló szerencseszámot!

ok pénz szeppe varázsoja az életet! Talán meg epi a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a levei mellett álló sorsjegy megvetele által a v főnyereményel. A vél tlen agy szere et j tszik az életben s könnyen megl het, no y epp n egy szerencses vel tlen tolyán a neve mellett számot találata, melre egy nagy nye em ny jut

Adám, Adél	121	Dezso, Erzsébet	6587	Iván, Jolán	2383	Ótő, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Eszter	4048	Jakab, Józsa	93322	Ódön, Károly	55177
Adolt, Aozia	22037	Elek, Rózi	41799	János, Judit	35397	Pál, Nozsi	2337
Agoston, Amália	6017	Elemér, Flóra	19725	Jeno, Juliska	54895	Peter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74336	Enire, Frida	92777	Kálmán, Katinika	63775	Richard, Pelagie	3455
Alfred, Apollonia	20392	Erno, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Robert, Petrona	78787
Arós, Anka	301001	Ferenc, Gertrud	1211	Kornel, Klara	6634	Rudolf, Piroška	12533
Arórs, Ania	50901	Friyes, Gabr ella	93989	Kristof, Klóhild	2279	Salamon, Regina	6527
Arórs, Blanka	35286	Füüs, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109797	Samu, Rózsisa	17718
Arórs, Orsolya	2392	Gábor, Hedvig	20399	Saszo, Krisztina	59919	Sándor, Rozalia	3810
Arórs, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leo, Konigunna	56822	Simon, Sári	107997
Arórs, Beati	3210	Hergely, Heuried	51631	Lipót, Laura	1624	Tamas, Sarolta	48564
Arórs, Bela	105317	Ésa, Hermína	38997	Lorinc, Lenke	66322	Tibor, Szereni	74377
Arórs, Brigitta	13233	Ésa, Hilda	2736	Mano, Leonia	6270	Thamir, Theodora	2727
Arórs, Cecília	52335	György, Ibolyka	55487	Mar us, Lidia	31484	Tivadar, Teréz	34950
Balás, Cornelia	73397	Judit, Iduska	35375	Marton, Lina	95297	Tobias, Terus	55477
Balint, Dora	24034	Henrik, Iona	34477	Mátyas, Ludmilla	52977	Vendel, Valéria	20005
Barnaas, Dorottya	9001	Iermann, Ilma	9279	Mihaly, Lujza	24292	Victor, Veronika	101011
Bla, Cecília	38277	Jugó, Il a	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktoria	50908
Benedek, Eufemia	108855	Jenac, Iren	12115	Miksa, Melvin	48502	Vince, Vilma	12418
Bernát, Emma	51377	Jiles, Irma	45273	Mór, Karait	12306	Zoltán, Zsófia	65565
Daniel, Ernesztia	191911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	109689	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dá id, Éva	16864	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36784		
Denes, Eve in	92157	Isidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona

továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**, 1 á **90.000**, 2 á **80.000**, 1 á **70.000**, 2 á **60.000**, 1 á **50.000**, 40.000, 5 á **30.000**, 3 á **25.000**, 8 á **20.000**, 8 á **15.000**, 36 á **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1 eredeti sorsjegy frt. — 75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsj. frt. 1'50 vagy 3 K.
1/2 " " " 3.—, " " 6.—; 1 " " " 6.— " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. oszt. huzása már nov. 23. és 24-én okvetlenül meglesz.

TÖRÖK A. és TSA

Sürgőnyeim: Török, Budapest. bankháza, BUDAPESTEN. Sürgőnyezim: Török, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztályosorsjáték-üzlete.

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fők Váczi-körút 4/a. II. f. Múzeum-körút 11/a. III. f. Erzsébet-körút 54/a

Lówy B. könyvnyomdája, könyvkötészete, TAPOLCZA. könyv- és papirkereskedése

Nagy raktár

KÉPES LEVELEZŐLAPOKBAN,

szépirodalmi-, üzleti- és ima-

KÖNYVEKBEN,

író- és rajzszeretekben.

Sárkány S. bankháza

Telefon 80-89. BUDAPEST, VI. Ó-utca 6. Telefon 80-89
a magy. kir. szabadalmazott Osztályosjáték főelárúítója,
Sárgóczyim: Folyó számla: Pesti magyar keres-
kedelmi banknál és a magyar királyi
Sárkányék, Budapest. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorjegyek-
re és értékpapírokra,
bárhol elzalogosított sorjegyeket saját penzem-
mel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok:
letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek
mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

**Budapesti és vidéki kereskedőknek,
iparosoknak**
váltót leszámitolom, és közzévesztésükre
és személyhitelemre kötelezlek.

Tisztviselők és tisztviselőknek
amortizációs kölcsönt nyújtok.

Háztulajdonosok és földtulajdonosoknak
II-ik és III-ik helyre való betelepítésre azonnali
folyósíthatok.

Semmifele **előleges jutalékot nem kérek**, ugy-
szintén minden levelet, válaszlevelet nélkül is, rö-
gön elintezek.

Sárkány S. bankháza
Budapest, VI. Ó-utca 6-
25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osz-
tályu sorsjegyei már megje-
lentek és kerem egyuttal b. megrendeléseit a leg-
jobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosí-
tom, minden nyereményt azonnal kihozok.

A következő szerencseszámokat ajánlom, mert ezek
nagy nyereményvet még nem lettek kisorsolva:

2979	12128	1295Y	16065	25733	44696
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó.

Megrendelő-lap.

Sárkány S. bankháza, Budapest, VI. Ó-utca 6.

Megrendelem számú sorsjegyet
onoknál a egész
..... től
..... negyed
..... nyolcad

és ennek árát postautalványon küldöm
..... kérem utantenni.

A nem kívántat Név:
tessek áthuzni.

Lakhely. u. p.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle Kandol-Kakao

a legcsekélyebb zsírtartalmu, azért igen könnyen
emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-
azáltal ritka finom íze mellett kiválóan ocsó.

Valódi csakis
Hoff János
névvel és az oroszlan-
védjeggyel.

Osmagok a 1/4 kgr. 90 fillér
1/2 kgr. 50
Mindenütt kapható.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan
raktáramat, mindenféle, a szőlőkeze-
léshez szükséges gépekből u. m.
**permetezők, szénkénevezők, porozók,
lepkefogó lampák** — továbbá a leg-
nagyobb választék **szőlőprésekben**,
azonkívül állandó raktárt tartok min-
dennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

SZŐLŐVESSZŐ!

A világhírű **Delavare**
adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.
A filloxerának elientáli!

Lehasát és árjegyzéket ingyen
küldünk bárkinek.

**Szőlőültványok mindenütt áron
kaphatók.**

Nagy mennyiségű sima és gyö-
keres „Delavare“ vessző eladás.

Cím:

Szigyarto és Takács
szőlőtelep-tulajdonosok

Telep: **Alsó-Segesd,**
Központi iroda: **Felső-Segesd**
Somogy megye.

A magyar gyáros, iparos és kereskedő urak figyelmébe!

A legújabb hivatalos adatok nyomán kiváló
gondtal készült, sajtó alatt van és legköze-
lebb megjelenik a

Magyar Gyárak és Ipar- vállalatok Cimtára

minden tekintetben megbízható és
egyedül teljes magyar ipari címtár.

A száraz cimanyagon kívül feltétlenül
biztos s megbízható források alapján a gyárak
és iparvállalatokra vonatkozó minden oly
adatot közöl, amelynek ismerete az üzleti
érintkezésben nélkülözhetetlen.

Ezen törzkönyvszerű Címtár kiváló bi-
zonyítéka annak, hogy az izmosodó magyar
gyáripar ma már önérettel és sikeresen
veszt fel a verseny a hazánkat kizsákmá-
nyoló, tolatkozó és lelkiismeretlen osztrak
gyáriparral szemben. Tanácsadója és utmu-
tatója a beszerzési forrásokat kutató magyar
iparos, kereskedő és nagyközönségnek, a
mely meg mindig szívesen fedezi szükség-
leteit Ausztriából, holott a közelmúlt ese-
menyei is igazolják, hogy Lueger honfitarsai
izzo gyűlölettel viseltetnek minden iránt, ami
magyar, s csupan a magyar pénzt fogadják
szívesen.

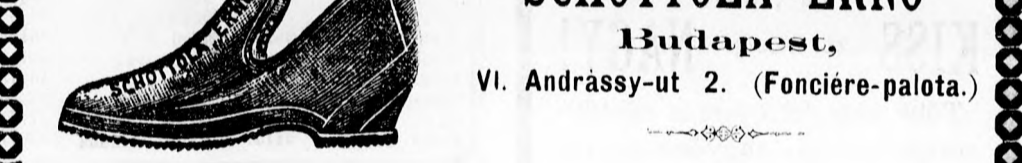
Ne küldjük ezt sem Ausztriába, de tá-
mogassuk vele a fejlődő magyar ipart.

A Címtár egy példányának ára 20 kor.
Megrendelhető (levelező-lapon is) a szerzőnél

BACSKAY MIKLÓS
pü. számvizsgálónál,
LÓCSE (Szepesmegye).

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest,
VI. Andrassy-ut 2. (Fonciére-palota.)

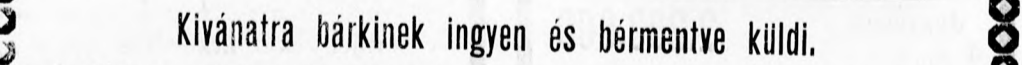

Megjelent

új sárcipő-, hócipő és gummi-
vadászcizmákról szóló

ÁRJEYZÉKE.

Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldi.

VEZÉRSZÓ:

Minden darab szappan a Schicht név-
vel tiszta s káros alkatrészeketől mentes.

JÓTALLÁS: 25 000 koronát fizet Schicht György
egy Auszriában bárkinek, aki bebizonyítja,
hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keve-
sékert tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, amelyet a
SCHICHT-SZAPPANNAL észlelhetünk, lágyága és teljes tisztasága, azon különös
gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb
pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állíttatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolczán.